

Motion om att stärka kommunens beredskap för kriser och krig

Säkerhetshotet mot Sverige har ökat och det säkerhetspolitiska läget i Europa har kraftigt försämrats sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022. Kriget i Ukraina har också visat att ett land som utsätts för väpnat angrepp upplever en långt större påfrestning på individbefolkningen än vad fredstida krisberedskap är dimensionerat för. Totalförsvaret omfattar såväl militär verksamhet (militärt försvar) som civil verksamhet (civilförsvar).

Att försvara Sverige är ett ansvar för hela samhället och vår gemensamma motståndskraft är grunden i totalförsvaret. Samhällets grundläggande funktioner som omfattar både offentliga och privata aktörer, vilka utför verksamheter, ska säkerhetsställa de viktigaste samhällsfunktionerna och värna befolkningen. Kommunens arbete ska även bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta väpnat angrepp.

Regeringen satsar under 2023 ytterligare drygt 900 miljoner på det civila försvaret. Totalt innebär detta att tillsammans med tidigare beslutade medel blir satsningen drygt 3,8 miljarder år 2023. Kommuner (och regioner) har ett mycket omfattande samhällsansvar inför och under fredstida kriser och höjd beredskap. De drabbas då på ett konkret och omedelbart sätt. Därför behövs arbete för att motstå och hantera kriser och olyckor av varierande art och omfatta hela hotskalan. En utredning som omfattar även kommuners grundläggande ansvar tillsätts.

MSB har i januari 2023 fått i uppdrag att genomföra de åtgärder som behövs för ett beslut om aktivering av civilplikten inom kommunal räddningstjänst. MSB konstaterar att betydande resurser behöver tillföras för att räddningstjänsten ska kunna utföra sina uppgifter under höjd beredskap. Kommuner behöver arbeta med kontinuitetshantering och med bemanning ur beredskapshänsyn i samhällets detaljplanering, utbildning och övning. Även skyddsbehoven i form av skyddsrum och skyddande utrymmen m.m. Det är nödvändigt och proportionellt att återaktivera civilplikten för personal i beredskapsorganisationen samt befattningar som utrymningsledare och personal för befolkningskyddsrum samt möjligheter till utrymning och evakuering. En utökad lokal organisering av frivilliga för stöd och hjälp till civilbefolkningen vid väpnat angrepp behövs.

Slutligen innebär nuvarande situation i Europa att förberedelser behöver vidtas avseende nyckelpersonal i till exempel äldre- och vårdboenden, förskolor och skolor med mera. Med andra ord inventera personal och öva hela vägen från ledning och ända ut i de lokala verksamheterna. Detta innebär även en inventering av vad som behöver "tas hem" av verksamheter för kontroller/roller. Upphandlingar behöver kontrolleras. Slutligen behöver såväl personal som politiker säkerhetsprövas i detta omfattande arbete.

Det behöver ske i samband med den krigsplacering av nyckelpersonal som är nödvändig för att säkerhetsställa att till exempel vård- och omsorgsberoende individer tas om hand och skolpersonal som ska ta hand om de barn vars föräldrar krigsplaceras på andra

nyckelfunktioner.

Mot denna bakgrund föreslår vi:

att kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan i enlighet med ovanstående i syfte att stärka kommunens beredskap för kriser och krig

Gunilla Helmerson (M)

Cecilia Sundberg (M)